

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-3-37 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 17-37/602-261
Karar Tarihi : 15.11.2017

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER: İbrahim Hilmi KOÇAK, Ebru ÖZYURT, Dilara Nur CANSU

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Resen

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR :- Akçaoğulları Ltd. Şti.
Saadet Mah. Dr. Ahmet Özcan Cad. No:42 Meram/Konya
- Asfora Gıda Ltd. Şti.
Fevzi Çakmak Mah. 10661 Sok. No:13 Konya
- Aslımlar Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.
Selçuk Mah. İnönü Cad. No:19 Akşehir/Konya
- Avcan Gıda ve Petrol Ürünleri Paz. Tic. San. Ltd. Şti.
Ekmekkoçu Mah. Antalya Çevreyolu Cad. No:48 Meram/Konya
- Bozkırlılar Gıda ve İth. Mad. Tic. Ltd. Şti.
Alparslan Mah. Karaman Cad. No:380 Meram/Konya
- Ç.T.N Tarım Gıda Mad. Oto. İnş. Isı. Sis. San. Tic. Ltd. Şti.
Organize Sanayi Bölgesi Güneştepe Sok. No:13 Selçuklu/Konya
- Durmuş Ali Genç-Genç Alışveriş Merkezi
Larende Mah. Yusuf Ziya Göncü Cad. No:32/A Karaman
- İsmailoğlu Pazarlama İnş. San. Tic. Ltd. Şti.
Tahsin Ünal Mah. 48 Sok. No:31 Konya
- Karaman Hizmet Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
Külhan Mah. Kemal Kaynaş Cad. No:76 Karaman
- Mega İnovasyon Gıda Otomotiv İnş. Tarım Tic. Ltd. Şti.
Fevzi Çakmak Mah. Karakayış Cad. No:257 Karatay/Konya
- Mutluerler Ekmek ve Unlu Mamulleri Ltd. Şti.
Karacıgan Mah. Babanimetullah Sok. No:18 Karatay/Konya
- Özçelikkayalar Avm Petrol Tarım Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
Fetih Mah. Şeyh Ulema Yahşi Cad. No:167 Karatay/Konya
- Sincap Gıda ve İht. Mad. San. ve Tic. A.Ş.
1. Organize Sanayi Horozluhan Mah. Budaköz Sok. No:9
Selçuklu/Konya
- Konya Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Perakendecileri Derneği
Medrese Mah. Ulaşbaba Cad. Mustafa Kaya İş Merkezi
Selçuklu/Konya

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Türkiye Perakendeciler Federasyonunun Konya Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Perakendecileri Derneği çatısı altında faaliyet gösteren perakendeci ve toptancıların ürün fiyatlarını birlikte tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiası.

- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** 09.05.2017 tarihinde başka bir önaraştırma kapsamında Türk Henkel Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de (HENKEL) yapılan yerinde incelemede, önaraştırmanın konusu ve taraflarından bağımsız olarak, Türkiye Perakendeciler Federasyonu'nun (TPF) Konya Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Perakendecileri Derneği (KONYA PERDER) çatısı altında faaliyet gösteren perakendeci ve toptancıların bazı ürün fiyatlarını birlikte tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u (4054 sayılı Kanun) ihlal etmiş olabileceği şüphesi uyandıran bir belgeye rastlanılmıştır. Anılan belgede; söz konusu teşebbüs birliği bünyesinde yer alan perakendeci ve toptancıların kendi aralarında 10 adet ürün tespit ettiği ve bu 10 adet ürünün fiyatlarını 2017 yılı Nisan ayı ortasına kadar mağazalarında sabitlediği iddiası bulunmaktadır.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Başka bir önaraştırma kapsamında elde edilen belge üzerine hazırlanan 01.06.2017 tarihli ve 2017-3-37/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 08.06.2017 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 17-19/300-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 07.11.2017 tarih ve 2017-3-37/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; KONYA PERDER çatısı altında faaliyet gösteren perakendeci ve toptancıların, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edebilecek nitelikte davranışlarda bulunduğu iddiasını destekler nitelikte delil bulunmadığı, bu nedenle söz konusu teşebbüsler ve teşebbüs birliği hakkında aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İncelenen Taraflar

I.1.1. Akçaoğulları Ltd. Şti. (AKÇAOĞULLARI)

- (5) AKÇAOĞULLARI, beş mağaza ile Konya il sınırları içerisinde faaliyet göstermekte olup, hissedarları (.....) Mehmet AKÇA ve Abdurrahman AKÇA'dır.

I.1.2. Asfora Gıda Ltd. Şti. (ASFORA)

- (6) ASFORA, 12 mağaza ile faaliyette bulunmaktadır. Hissedarları; (.....) Habib GÜNGÖR, Mehmet GÜNGÖR, Emre GÜNGÖR ve Tolga GÜNGÖR'den oluşmaktadır. ASFORA Yönetim Kurulu Başkanı, aynı zamanda KONYA PERDER Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini de yürütmektedir.

I.1.3. Aslımlar Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. (ASLIMLAR)

- (7) ASLIMLAR iki mağaza ile Konya'nın Akşehir ilçesinde faaliyet göstermektedir. Hissedarları (.....) Faruk ASLIM ve Kudret ASLIM'dır.

I.1.4. Avcan Gıda ve Petrol Ürünleri Paz. Tic. San. Ltd. Şti. (AVCAN)

- (8) AVCAN, iki mağaza ve beş akaryakıt istasyonu ile işletilmekte olup; akaryakıt, gıda, inşaat, restoran, düğün salonu ve lojistik alanlarında hizmet vermektedir. Hissedarları Mustafa AVCAN (%(.....)) ve Hasan AVCAN (%(.....))'dir.

I.1.5. Bozkırlılar Gıda ve İth. Mad. Tic. Ltd. Şti. (BOZKIRLILAR)

- (9) BOZKIRLILAR beş mağaza ile faaliyet göstermektedir. BOZKIRLILAR aynı zamanda, inşaat ve akaryakıt sektörlerinde de hizmet vermektedir. Hissedarları; (.....) Ömer ALTUNER, Hüseyin ARICI, Hüseyin ALTUNER ve Bayram ALTUNER'dir.

I.1.6. Ç.T.N Tarım Gıda Mad. Oto. İnş. Isı. Sis. San. Tic. Ltd. Şti. (ÇTN)

- (10) ÇTN üç mağaza ile Konya ilinde işletilmektedir. Hissedarları; (.....) Abdullah ÇETİN, Ahmet ÇETİN, Muhammet Mesut ÇETİN ve Murat ÇETİN'dir.

I.1.7. Karaman Hizmet Gıda San. Tic. Ltd. Şti. (KARAMAN HİZMET)

- (11) Tek hissedarı Selçuk CAN olan KARAMAN HİZMET, dört şubesi ile birlikte Karaman'da faaliyet göstermektedir.

I.1.8. Durmuş Ali Genç Genç Alışveriş Merkezi

- (12) KARAMAN HİZMET'in eski Genel Müdürü olan Durmuş Ali GENÇ, Durmuş Ali Genç Genç Alışveriş Merkezi (GENÇ AVM) ile 2016 yılından itibaren Karaman'da perakende alanında bir mağaza ile faaliyet göstermeye başlamıştır.

I.1.9. İsmailoğlu Pazarlama İnş. San. Tic. Ltd. Şti. (YHM)

- (13) YHM, KONYA PERDER çatısı altında Karaman'da faaliyet gösteren bir diğer perakendecidir. YHM halihazırda 10 şube ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Hissedarları (.....) Hacı BİNARBAŞI ve Mustafa BİNARBAŞI'dır.

I.1.10. Mega İnovasyon Gıda Otomotiv İnş. Tarım Tic. Ltd. Şti. (MEGA)

- (14) Tek hissedarı Bilal KULEKAYA olan MEGA altı mağaza ile Konya'da işletilmektedir. Bununla birlikte, 15.08.2017 tarihi itibarıyla bir diğer KONYA PERDER üyesi olan Akova Süt ve Gıda Mam. San. ve Tic. A.Ş. (OVA) MEGA tarafından satın alınmış ve OVA'nın sahibi Kemal AKPINAR, MEGA'nın ortağı konumuna gelmiştir.

I.1.11. Mutluerler Ekmek ve Unlu Mamulleri Ltd. Şti. (MUTLUERLER)

- (15) Hissedarları (.....) Mehmet Mazlum MUTLUER ve Semra ERTANIK olan MUTLUERLER, Konya'da unlu mamuller üretimi ve satışı üzerine dört şube ile faaliyet göstermekte olup, perakende üzerine herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır.

I.1.12. Özçelikkayalar Avm Petrol Tarım Gıda San. Tic. Ltd. Şti. (ÇELİKKAYALAR)

- (16) ÇELİKKAYALAR 16 mağaza ile Konya'da faaliyet göstermektedir. Hissedarları Mesut KAYA (%(.....)), Ali KAYA (%(.....)), Kerime KAYA (%(.....)), Esra KAYA (%(.....)) ve Muzaffer KAYA (%(.....))'dir.

I.1.13. Sincap Gıda ve İht. Mad. San. ve Tic. A.Ş. (SİNCAP)

- (17) SİNCAP, 2002 yılında kurulmuş olup, halihazırda 26 şube ile Konya'da faaliyetine devam etmektedir. Hissedarları, Ali TABAK (%(.....)), Ramazan DERESAL (%(.....)), Musa AŞÇI (%(.....)), Orhan SÖZEN (%(.....)), İbrahim AŞÇI (%(.....)), Mehmet AŞÇI (%(.....)), Nuri Çağlar SÖZEN (%(.....)), Seyhan SÖZEN (%(.....)), Mustafa DERESAL (%(.....)), Seyfi DERESAL (%(.....)) ve İbrahim DERESAL (%(.....))'dir.

I.1.14. KONYA PERDER

- (18) 2006 yılında bölgesel/yerel perakendecileri temsil etmek için kurulan TPF, 334 şirket üyesi, 3.478 perakende satış noktası, 67.000 personel ile İstanbul, Ankara, Ege, Karadeniz, Batı Karadeniz, Bursa, Konya, Çukurova, Güneydoğu, Kayseri, Akdeniz, İpek Yolu, Van, Doğu Anadolu, KKTC ve Dayanıklı Tüketim ve Beyaz Eşya Perakendecileri Derneği (BEYPER) derneklerini kendi bünyesi altında toplayarak toplamda 16 dernek ile faaliyet göstermektedir. KONYA PERDER ise Konya-Karaman bölgesinde faaliyet göstermektedir.

17-37/602-261

- (19) KONYA PERDER, üyeleri arasından üç yılda bir seçim yapmak suretiyle dernek yönetimini belirlemektedir. KONYA PERDER'in üyelerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 1- KONYA PERDER Üyeleri

Üyeler	Merkezi
AKÇAOĞULLARI	Konya
ASFORA	Konya
ASLIMLAR	Konya
AVCAN	Konya
BOZKIRLILAR	Konya
ÇTN	Konya
GENÇ AVM	Karaman
YHM	Karaman
KARAMAN HİZMET	Karaman
MEGA	Konya
MUTLUERLER	Konya
Ögem Temizlik Hayvancılık Gıda Nak. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Konya
ÇELİKKAYALAR	Konya
SİNCAP	Konya
Toplam Üye Sayısı	14

I.2. İlgili Pazar

- (20) Mevcut dosya bakımından ilgili ürün pazarının "hızlı tüketim malları (HTM) organize perakende pazarı" olarak belirlenmesi mümkün olmakla birlikte, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafındaki "*Ancak inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir.*" ifadesi çerçevesinde detaylı bir pazar tanımı yapmanın sonuca herhangi bir etkisinin olmayacağından hareketle, ilgili ürün pazarı tanımlanmamıştır.
- (21) Benzer şekilde ilgili coğrafi pazarın belirlenmesinin kararın sonucuna etki etmeyeceği tespit edildiğinden kesin bir ilgili coğrafi pazar da tanımlanmamıştır.

I.3. Öneri Sürecinde Elde Edilen Bilgiler

- (22) Öneri süreci içerisinde KONYA PERDER, AKÇAOĞULLARI, ASFORA, ASLIMLAR, AVCAN, BOZKIRLILAR, ÇELİKKAYALAR, ÇTN, GENÇ AVM, KARAMAN HİZMET, MEGA, MUTLUERLER, SİNCAP ve YHM'de yerinde inceleme yapılmıştır. Bu kapsamda MUTLUERLER'in dört mağazasının olduğu, bunun dışında perakende alanında herhangi bir faaliyetlerinin olmadığı anlaşılmıştır. Dernek faaliyetlerine ilişkin olarak teşebbüs yetkililerinin görüşlerine aşağıda özet olarak yer verilmiştir.
- (23) AKÇAOĞULLARI; 4-5 yıldır KONYA PERDER üyesi olduklarını ayda bir veya iki defa KONYA PERDER bünyesinde toplandığını, düzenli bir toplantı takviminin olmadığını, KONYA PERDER toplantılarında sektörün sorunları ve sorunlara ilişkin neler yapılabileceği üzerine konuşulduğunu belirtmiştir.
- (24) KARAMAN HİZMET yetkilisi; eski genel müdürlerinden dolayı KONYA PERDER üyesi olduklarını, eski genel müdürün aktif olarak toplantılara katıldığını, kendisinin hiçbir toplantıya katılmadığını ifade etmiştir.

17-37/602-261

- (25) GENÇ AVM; KONYA PERDER'in, perakendecilerin tedarikçilere karşı güç birlikteliği sağlamak için oluşturulmuş bir kuruluş olduğunu, üyelerine ortak poşet kullanımı gibi çeşitli maliyet avantajı sağladığını, diğer PERDER'ler ile kıyaslanınca KONYA PERDER'in çok aktif olmadığını, genellikle aktivite ve tedarikçi fabrikalara geziler düzenlendiğini, KONYA PERDER yönetiminin aylık toplanmasına karşılık üyelerin katıldığı toplantıların 2-3 ayda bir yapıldığını dile getirmiştir.
- (26) YHM ise; KONYA PERDER ile ilişkilerinin zayıf olduğunu, eskiden dernek yönetim kurulu üyesi olan Hacı BİNARBAŞI'nın bu görevini bıraktığını, derneğin; üyeleri menfaatine çalışmadığını ve atıl kaldığını, alıcı gücü oluşturmaktan uzak olduğunu ve ortak alım, ortak üretim gibi beklentileri karşılamadığını belirtmiştir.
- (27) SİNCAP yetkilisi; kendisinin KONYA PERDER eski başkanı olduğunu, derneğin amacının marketlerin ve perakende sektörünün sorunlarına çözüm bulmak iken zamanla bu amaca hizmet edemez verimsiz bir kuruluş haline geldiğini, bu sebeple de dernek üyeliğinden istifa ettiğini, KONYA PERDER üyeliği döneminde düzenli aralıklarla toplanmadığını, 2-3 ayda bir gündemsiz olarak toplanıldığını, dernek bünyesinde asıl amaçlarının yerel yönetimlerle ve özellikle belediyelerin zabıta hizmetleri ile yaşanan problemlere çözüm bulmak olduğunu, bunun dışında KONYA PERDER bünyesinde ortak alım gibi projeler içerisinde isteseler dahi bulunamadıklarını ve böyle bir durumun da perakende sektöründe rasyonel olmadığını belirtmiştir.
- (28) ASFORA yetkilisi ve aynı zamanda KONYA PERDER Yönetim Kurulu Başkanı; derneğin asıl amacının üyelerin ortak sorunlarını konuşmak ve özellikle resmi kurumlar ile yapılacak olan görüşmelerde temsil edilmek olduğunu, ayda bir gündemsiz toplanıldığını ve sorunların dile getirildiğini, özellikle ekonomik sorunları olan perakendecilerin tedarikçilerle yaşadıkları tedarik sorunlarının çözüme kavuşturulmaya çalışıldığını, bunun dışında herhangi bir ortak çalışmalarının olmadığını, maliyetlerin düşürülmesi adına veya başka herhangi bir şekilde ortak hareket edilmediğini, ödeme problemleri olan ve batık perakendecilerle birlikte hareket ederek zararlarına ortak olmanın mantıklı olmadığını, dönem dönem batmakta olan teşebbüslerle ilgili görüşmeler yapıldığını, bu bağlamda tedarikçilerle iletişime geçildiğini ve borçlarının yeniden yapılandırılması gibi konularda görüş verildiğini, bunun dışında maddi bir desteğin rakiplere sağlanmadığını, dernek bünyesinde marketlerin konumlarıyla ilgili konularda da görüşmeler yapıldığını ve birbirine konum olarak çok yakın marketler olmamasına dikkat edildiğini vurgulamıştır.
- (29) ÇELİKKAYALAR; KONYA PERDER üyelerinin yerel marketler olduğunu, derneğin amacının alıcı gücü oluşturmak, özel markalı ürün satan marketler gibi tedarikçilerin karşısında güçlü durabilmek olduğunu, buna rağmen yoğun rekabet sebebiyle ortak alım yapılamayacağını, derneğin zamanla sosyal faaliyetler dışında herhangi bir faaliyet göstermediğini ve işlevsiz olduğunu belirtmiştir.
- (30) BOZKIRLILAR; KONYA PERDER'e yaklaşık altı yıldır üye olduklarını, mevcut durumda da KONYA PERDER'in yönetim kurulu üyesi olduklarını, iki ayda bir toplanıldığını ve toplantılarda ticari bir konunun konuşulmadığını dile getirmiştir.
- (31) ASLIMLAR yetkilisi; KONYA PERDER'in kurucu üyelerinden birisi olduğunu, yaklaşık 10 yıl önce derneği kurduklarını, KONYA PERDER'in amacının ortak alım yaparak maliyetlerini düşürmek olduğunu, derneğin ilk yönetim kurulunda görev aldıklarını, son dönemdeki yönetim kurulunda da bulduklarını ancak yaklaşık üç ay önce yönetim kurulundaki görevinden derneğin ticari işlevini yerine getiremediğini düşündükleri için ayrıldıklarını, KONYA PERDER'in toplantılarında ticari pratiklere yönelik bir çalışmalarının hiç olmadığını ifade etmiştir.
- (32) AVCAN; KONYA PERDER'e yaklaşık sekiz aydır üye olduklarını, toplantıların bir rutininin olmadığını, yapılan toplantılara da katılmadıklarını belirtmiştir.

17-37/602-261

- (33) ÇTN; sekiz yıl önce TPF'ye bağlı olarak KONYA PERDER'in kurulduğunu, kuruluşundan beri ilgili derneğin içinde yer aldıklarını, ulusal PERDER'in yılda bir kez fuar düzenlediğini ve ara ara söz konusu fuarlara katılım sağladıklarını, Konya'da tedarikçilere yılda bir kez yemek verildiğini, düzenli bir toplantılarının olmadığını, 2-3 ayda bir toplandıklarını, son toplantının Haziran-Temmuz ayı gibi düzenlendiğini, toplantılarda belediyeler özelindeki sorunların giderilmesine ilişkin konuşmalarının olduğunu, derneğin fiyatlara istese dahi müdahale edemeyeceğini, zira Konya'daki tüm yerel marketlerin satın alma miktarlarının farklı olduğunu ve bunlar arasında bir uyum yakalanamayacağını vurgulamıştır.
- (34) MEGA; OVA olarak 4-5 yıldır, MEGA'nınsa bir yıldır KONYA PERDER üyesi olduğunu, hiçbir zaman dernek yönetiminde yer almadıklarını, KONYA PERDER'in yaptığı en güzel işin yemekli toplantılar ve seminerler olduğunu, bunların dışında sektörde karşılaşılan sorunlara ve indirim mağazalarının varlığına ilişkin konuşmalar yaptıklarını, en son katıldıkları KONYA PERDER etkinliğinin yaklaşık bir ay önce olduğunu, ancak KONYA PERDER'in rutin bir toplantı programının bulunmadığını, ihtiyaç olursa veya ulusal düzeydeki PERDER bir etkinlik yapıyorsa bir araya geldiğini, örneğin en son toplantıda dernek binasının taşınması konusu ile ilgili olarak toplantı yapıldığını, bazen belediyelerle ilgili yaşanan yer sorunlarını toplantılarda tartıştıklarını ifade etmiştir.
- (35) KONYA PERDER'de yapılan yerinde incelemede ise derneğin örgütsel ve yapısal olarak yeniden yapıldığı, halihazırda derneğin bir yerleşim yerinin olmadığı ve taşınma sürecinde olduğu, dernek demirbaşlarının hurdacıya satıldığı bilgisi verilmiştir. Bu kapsamda KONYA PERDER Yönetim Kurulu Başkanı ile yapılan görüşmede; yaklaşık iki yıldır dernekte toplanmadığı, bunun yerine kafelerde ve restoranlarda bir araya geldiği, derneğin herhangi bir bilgisayarının olmadığı, dernek başkanının bilgisayarından ve ofisinden faydalandığı, dernek personelinin bir sekreter ve bir muhasebe sorumlusundan oluştuğu, ihtiyaç olmadığından ötürü sekreterin işine son verildiği, derneğin işlevsizliğinin giderilmesi için çaba sarf edildiği ve dernek faaliyetlerinin sona erdirilmesinin sürekli gündemde olduğu dile getirilmiştir.
- (36) Yapılan görüşmelerde teşebbüsler, aşağıda da özetlendiği üzere fiyatlama politikalarına ilişkin olarak benzer süreçlere vurgu yapmışlardır.
- (37) AKÇAOĞULLARI; fiyatlama (.....) belirtmiştir. Buna ek olarak AKÇAOĞULLARI, (.....) belirtmiştir.
- (38) KARAMAN HİZMET; ürünlerini fiyatlandırırken ve konumlandırırken (.....) belirtmiştir.
- (39) GENÇ AVM; tek mağazalarının (.....) dile getirmiştir.
- (40) YHM; (.....) belirtmiştir.
- (41) SİNCAP; fiyat oluşum süreçlerinin (.....) belirtmiştir.
- (42) ÇELİKKAYALAR; fiyat oluşum süreçlerini (.....) vurgulamıştır.
- (43) BOZKIRLILAR; fiyatlamalarında (.....) belirtmiştir.
- (44) ASLIMLAR; fiyatlama (.....) ifade etmiştir.
- (45) AVCAN; fiyatlamalarını (.....) belirtmiştir.
- (46) ÇTN; fiyatlamalarının (.....) dile getirmiştir.
- (47) MEGA; fiyatlamalarında temel olarak (.....) belirtmiştir.

17-37/602-261

(48) Öte yandan, önaraştırma sürecinde yerinde incelemelerden sonra HENKEL iç yazışmalarında geçen ve KONYA PERDER çatısı altındaki perakendeci ve toptancıların fiyatlarını sabitlediği iddia edilen 10 adet ürün HENKEL'e sorulmuş ve söz konusu ürünlerin;

- Vernel - Çamaşır Yumuşatıcısı (5 lt)
- Pril - Bulaşık Deterjanı (4 lt)
- Domestos - Çamaşır Suyu (4 kg)
- Fairy - Bulaşık Deterjanı (675 ml)
- Cif - Krem Yüzey Temizleyici (500 ml)
- Ariel - Toz Deterjan (6 kg)
- Zade - Ayçiçek Yağı (5 kg)
- Çay-Kur - Dökme Çay (1 kg)
- Pınar-Süt (1 lt)
- Coca-Cola (2,5 lt)

olduğu bilgisi edinilmiştir.

(49) Bunun üzerine KONYA PERDER çatısı altındaki perakendeci ve toptancılara¹ söz konusu ürünlere ilişkin 2017 yılında Ocak – Mayıs ayları arasındaki raf fiyatları sorulmuştur. Teşebbüslerden gelen cevaplar doğrultusunda fiyatların sabitlendiği ay olarak belirtilen Nisan ayı itibarıyla oluşturulan fiyat tablosu aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2- KONYA PERDER Çatısı Altındaki Teşebbüslerin 2017 Nisan Ayı İtibarıyla Raf Fiyatları (TL)²

	Ariel	Cif	Coca Cola	Çaykur	Domestos	Fairy	Pınar	Pril	Vernel	Zade
AKÇAOĞULLARI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ASFORA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ASLIMLAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AVCAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BOZKIRLILAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇELİKKAYALAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇTN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GENÇ AVM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KARAMAN HİZMET	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MEGA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YHM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SİNCAP	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

¹ Söz konusu ürünlere ilişkin herhangi bir perakende faaliyeti olmadığı için MUTLUERLER'e bilgi talebinde bulunulmamıştır.

² Tabloda “ – “ işareti bulunan markalarda ilgili teşebbüsün anılan tarihte herhangi bir satışı bulunmamaktadır.

I.4. Değerlendirme

- (50) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, *"belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar"* yasaklanmış ve aynı maddenin ikinci fıkrasında ise tahdidi olmamak üzere yasaklanan hallere ilişkin örneklere yer verilmiştir. Söz konusu fıkranın (a) bendinde, *"mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi"* yasaklanan hallerden sayılmıştır.
- (51) HENKEL'de yapılan yerinde incelemede KONYA PERDER çatısı altında faaliyet gösteren perakendeci ve toptancıların bazı ürün fiyatlarını birlikte tespit ettiklerine ilişkin belge, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan hallere uyabilecek türden bir iddiayı içermektedir.
- (52) Belgede geçen iddianın gerçeği yansıtmadığının tespiti amacıyla Konya ve Karaman il sınırları içerisinde bulunan 13 teşebbüs ile bir teşebbüs birliğinde yerinde inceleme yapılmıştır. Söz konusu incelemelerde KONYA PERDER çatısı altında faaliyet gösteren perakendeci ve toptancılar arasında fiyat tespit edildiğine işaret edebilecek herhangi bir belge veya bulguya rastlanılmamıştır.
- (53) KONYA PERDER'in iştirak ettiği alanlara ilişkin olarak KONYA PERDER tarafından gönderilen yazıda derneğin;
- Üyelerin tedarikçi firmalarla olan sorunlarını çözmek, ürün ve ürün tedarik konusunda yardımcı olmak,
  - Üyelerin yerel yönetimlerle olan firma sorunlarını gerekli yerlerle görüşerek, çözüme yardımcı olmak,
  - İş istihdamına katkı sağlamak amacıyla nitelikli personel yetiştirmek için gerekli eğitimleri vermek ve üyeleri buna teşvik etmek,
  - Mevcut üyelere gerekli standartlar hakkında bilgi ve bununla ilgili eğitimler vermek (hijyen eğitimleri),
  - Sosyal sorumluluk projelerine destek vermek; kimsesiz çocuklara, sevgi evlerine, engelli ve yardıma muhtaç insanlara yardım ulaştırmak için üyeleri bilinçlendirmek ve teşvik etmek,
  - Diğer illerdeki PERDER üyesi firmalarla iletişim içinde olmak ve sektör hakkında bilgi alışverişi yapmak
- hususlarında faaliyet gösterdiği belirtilmiştir.
- (54) Teşebbüs yetkilileri ile yapılan görüşmelerde de derneğin benzer amaçlarla kullanıldığı ifade edilmiştir. Öte yandan, yerinde incelemede elde edilen birçok belgede TPF'nin ve TPF çatısı altında yer alan PERDER'lerin üyelerine uygun fiyatlarla akaryakıt temini, enerji temini, uygun fiyatlarla havayolu ulaşımı gibi konularda faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Yine benzer şekilde dernek çatısı altında araştırma şirketlerinin raporlarının paylaşıldığı görülmüştür.

- (55) Birçok teŖebbüs yetkilisinin belirttiği ve yerinde inceleme belgelerinde de açıkça görüldüğü üzere; ulusal, yerel indirim market ayrımı gözetmeksizin pazarda yer alan hemen hemen tüm oyuncular rakiplerinin fiyatlarını yakından takip etmekte ve raporlamaktadır. Söz konusu fiyat takipleri ve bu takipler sonucunda fiyatların güncellenmesi, ilk etapta pazarda teŖebbüsler arasında aktif bir rekabetin olduğu izlenimini uyandırmaktadır. Özellikle indirim marketlerin son yıllardaki hızlı büyümesi dikkate alındığında, yerel zincirlerin üzerlerinde hissettikleri fiyat baskısı sonucunda rakiplerin fiyatlarını takip ederek fiyatlarını güncellemeleri ve bu doğrultuda fiyat rekabetine girmeleri makul olarak görülmektedir. Nitekim, satış alanları itibarıyla birbirlerine yakın büyüklüklerde faaliyet gösteren indirim marketleri ile yerel zincirler birçok yerde kesişmekte ve indirim marketlerde oluşan fiyatlar yerel zincirlerin fiyatlama davranışlarını etkileyerek fiyatları baskılayabilmektedir. Yerinde incelemelerde ve yapılan görüşmelerde de bu husus birçok perakendeci tarafından dile getirilmiştir.
- (56) Bu kapsamda, Konya ve Karaman özelinde KONYA PERDER çatısı altında faaliyet gösteren teŖebbüsler arasında hâlihazırda etkin bir fiyat rekabeti olduğu anlaşılmaktadır. Bu hususu destekler nitelikte (.....) yapılan yerinde incelemede, aynı bölgede açılan rakip mağazadan dolayı ciro kaybı yaşandığı ve bundan dolayı genel merkezden fiyat ve aktivite desteği istendiği görülmektedir.
- (57) Yerinde incelemelerde fiyatların belirlendiğine ilişkin herhangi bir belge veya bulguya ulaşılamamasına rağmen teŖebbüslerin koordineli bir şekilde hareket ederek raf fiyatlarını sabitleyip sabitlemediği olasılığını gösterebilecek bilgiler de talep edilmiştir. Söz konusu bilgilerle oluşturulan Tablo 2'den de görüldüğü üzere, önaraştırmaya konu belgede geçen 10 ürünün bir kısmında bazı teŖebbüslerin raf fiyatlarının birbiriyle aynı olduğu anlaşılmaktadır³.
- (58) Ancak, bazı teŖebbüslerin aynı fiyatlarla ürün satmasının, teŖebbüsler arasındaki bir anlaşma ve/veya uyumlu eylemden ziyade birbirlerini sıkı bir şekilde takip etmelerinden kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Nitekim bazı teŖebbüslerin fiyatlarının aynı oluşu her bir ürün özelinde değişmektedir. Örneğin Fairy bulaşık deterjanında (675 ml) (.....) ile (.....) fiyatları aynıyken, Zade ayçiçek yağında (5 lt) (.....) ile (.....) fiyatları aynıdır.
- (59) Ayrıca, önaraştırmaya konu belgede teŖebbüslerin raf fiyatlarını Nisan ayı ortasına kadar sabitlediği iddia edilse de, gelen bilgilerden bazı teŖebbüslerin, söz konusu 10 adet ürünün bir kısmında ayda ortalama 1-2 defa fiyatlarını güncellediği, bazı teŖebbüslerin ise raf fiyatlarında Ocak ayından beri herhangi bir değişiklik yapmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca, teŖebbüslerin tamamı, fiyatlarının sabitlendiği iddia edilen 10 adet ürünün tümünü satmamaktadır⁴. Örneğin, (.....) ve (.....) fiyatların sabitlendiği iddia edilen Nisan ayında Pınar süt (1 lt) ve Ariel toz deterjan (6 kg), (.....) Ariel toz deterjan (6 kg) ve (.....) da Cif krem yüzey temizleyici (500 ml) satmamıştır. Bu durumsa mağaza sayıları ve büyüklükleri birbirinden farklı olan perakendeci ve toptancıların fiyatları sabitleme kabiliyetlerini kısıtlayabilecektir. Zira teŖebbüslerin birbirleri ile simetrik bir şekilde benzer büyüklüklerde ve benzer ürün çeşitliliğiyle faaliyet göstermesi fiyat tespiti yapabilmelerini kolaylaştıran hususlardan biridir.

³ (.....).

⁴ (.....).

- (60) Aynı şekilde teşebbüslerin zam ve indirim tarihleri arasında da herhangi bir uyuşma bulunmamaktadır. Örneğin, (.....) Ocak ayından itibaren söz konusu ürün fiyatlarında herhangi bir değişiklik yapmazken, benzer şekilde (.....) ve (.....) de birçok üründe Ocak ayından beri fiyat değişikliğine gitmemiştir. Buna mukabil (.....) ve (.....), Ocak-Mayıs ayları arasında çoğu üründe birçok kez fiyat değişikliğine gitmiştir. Dolayısıyla KONYA PERDER çatısı altındaki perakendeci ve toptancıların arasında 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi kapsamında bir danışıklığın bulunduğu dair herhangi bir bilgi, belge veya bulgunun bulunmadığı anlaşılmaktadır. Nitekim söz konusu durum birçok Kurul kararında⁵ gündeme gelmiş ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki bir anlaşma veya uyumlu eylem ile salt paralel davranışlar arasındaki ayrımın, ilave delillerle ortaya konulması gerektiği belirtilmiştir.
- (61) Yukarıda yer alan hususlar birlikte değerlendirildiğinde, ulusal zincirlerin (Migros, Carrefoursa gibi) sayıca az, buna karşılık indirim mağazalarının çok ve güçlü birer rakip olduğu görülen Konya-Karaman bölgesinde, önaraştırmaya konu belgede geçen 10 adet ürüne yönelik olarak KONYA PERDER üyesi perakendeci ve toptancıların fiyatları sabitlediğine ilişkin herhangi bir belge ve/veya bulguya rastlanmadığından, soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (62) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

---

⁵ 17.07.2008 tarihli ve 08-45/624-236 sayılı (Banka), 05.03.2009 tarihli ve 09-09/181-53 sayılı (Maya IV), 31.03.2011 tarihli ve 11-20/378-117 sayılı (Antalya Çimento) ve 20.09.2012 tarihli ve 12-44/1349-454 sayılı kararlar.